

A pesti ferenczrendiek. Október elsején napokig tartó kitatos jubiláris ünnepség kezdődik a belvárosi ferenczrendi atyáknál, a rend fennállásának hétszázados évfordulója alkalmából. Assisi Szent Ferencz rendjének tagjai, a teljes szegénységet fogadott, térítő munkára indult «mezít-lábas barátok», röviddel Magyarországon való letelepedésük után, konventet alapítottak Pesten is. 1288-ban már szó van itt róluk. Harmadik Endre, az utolsó Árpádházi király koronázásakor — 1298-ban — a ferenczrendiek itteni templomába gyűltek össze a rendek. Állott pedig templomuk és kolostoruk már akkor is a mai Kossuth Lajos-utczában, melyet az alcantarai Szent Péter tiszkeletére emelt templomuk után századokon át Szent Péter-utczának neveztek. Házuk azonban mégsem a mai helyen volt, hanem az utczának a keleti végében, a mai Magyar-utca sarkán, közel a város falához, mely itt huzódott és állott a XVIII-ik század végeig. 1525-ben, a török közeledtének hírére felajánlják a haza oltárára legféltettebb templomi kincsüket: Szent Gellértnek ezüst ereklyetartóját, az egyik rendtag pedig: Vásárhelyi András, ki az első magyar himnuszt szerzette, siet maga is Mohács mezejére, ahonnan többé nem is került vissza. A török, elfoglalván Pest-Budát, mecsetté alakította át a ferencziek templomát. Mikor aztán másfél század multán felkerekedik döntő csapásra a hatalmas magyar-német had, hogy megostromolja Buda várát, a pesti konvent egyik tagja megint ott vitézkedik s maga-feltalálta tüzszerű készülékével segít kiüzni a törököt. Ismerték is, emlegették nevét «Tüzes» Gábornak az egész ostromló seregben. A török kiüzése után visszatelepedtek a szétrebbent barátok régi helyükre. 1690-ben már hozzáfognak — Dvornikovich László váci püspök segítségével — a konventi ház építéséhez — a mai helyen.

A mecsetet hamarosan felszentelték és benne miséztek, míg templomuk felépült. 1748-ban készen lett a templom, 1758-ban a torony is. A főoltár képét a híres dinasztia: Grassalkovich Antal ajándékozta a rendnek. Telkül akkor egészen a Magyar-utczáig terjedt, szelvében pedig a Reáltanoda-utczáig. Megkisebbedett azonban II. József idejében. A Magyar- és Szép-utca közti területen 1814-ben berendezték az egyetemi növénykertet, majd a telkükre építették az egyetemi könyvtárt is. A pesti házat azonban megkimélte a reformátor, II. József és plébániává tette. 1787-től 1822-ig a mai Koronaherczeg-utca vonalában a Kálvintérig terjedő s a Ferencziek-temploma felé eső része a Belvárosnak az ő plébániájuk alá tartozott. Kárpótlásul megkapták az akkor alakult Ferenczváros plébániáját. A mostani rendház 1876-ban épült. Bejárata helyén egykor kápolna állott a templomhoz építve. Amint a rendtagok megőrizték ősi hagyományait, a nép is változatlanul ragaszkodik hozzájuk. A korzó szép hölgyei hétköznap is megtöltik a ferencziek templomát, a templomkerülő gavallérok pedig rendszeren sorfalat állanak az áhítatra gyűlt pironkodók előtt.

		Iktatószám	
		Budapestre vonatkozó újságcikkek	
Szerző Cim <i>Pesti ferenczrendiek</i>		Osztályozás Tárgy 271.3	
Forrás: <i>Magyarország</i>		Hely Idő <i>"12/19"</i>	
Bp. (Hely)		Személy Helyszám	
1909 (Idő)		271.3	
X/i (Köt. v. fiz.)		271.3	